KUTSESTANDARD

Etendusasutuse helimeister, tase 5

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Etendusasutuse helimeister, tase 5	5

A-osa
KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
Etendusasutuse helindaja on teatri vm etendusasutuse tehniline töötaja, kes tagab kvaliteetse heli lavastustel ja muudel teatriga seotud üritustel. Etendusasutuse helindaja ülesanne on helimaterjali tundmine ja sobiva tehnilise lahenduse leidmine heli kvaliteetseks esitamiseks ja salvestamiseks. Helindaja tagab ürituste (kontsert, teater, film, konverents, esitlus jms) ning audiovisuaalsete materjalide kvaliteetse helindamise ja järelhelindamise. Ta orienteerub helipildi iseärasustes ja väljendusvahendites, leiab sobiva tehnoloogilise lahenduse, kasutades mitmesuguseid seadmeid ja arvestades akustilisi tingimusi. Etendusasutuse helimeister, tase 5 on meeskonna juht, kes juhendab teisi helindajaid, koostab helitehniliste lahenduste plaane, loob uusi helitehnilisi plaane vastavalt teatri vajadustele ja viib läbi suuremahulisi keerukaid salvestusi. Lisaks etendusasutuse helindaja, tase 5-le on kutsealal järgmised kutsed: etendusasutuse helindaja, tase 3, kes on helitehniliste baasteadmistega, loeb režiid ja helitehnilist plaani, on etenduse helioperaator ja teenindav helitehniline töötaja; töötab juhendamisel. etendusasutuse helindaja, tase 4, kes valdab etendusteeninduses kasutatavat tarkvara, loob helitehnilise plaani, salvestab, järeltöötleb ja monteerib iseseisvalt.
A.2 Tööosad
A.2.1 Helindamine 1. Helitehnilise plaani lugemine. 2. Helirežii lugemine. 3. Helitehniliste vajaduste plaani koostamine. 4. Helitehnika installeerimine ja deinstalleerimine ettekande kohas. 5. Heliproov. 6. Ettekande helindamine. A.2.2 Salvestus ja salvestise järeltöötlus 1. Salvestamise ettevalmistamine. 2. Salvestamine. 3. Salvestise töötlus ja lõppviimistlus. A.2.3 Juhtimine ja juhendamine 1. Otsustamine ja tegevuste algatamine. 2. Inimeste juhtimine ja juhendamine. 3. Protsesside juhtimine. 4. Asjaajamine.

A.3 Töö keskkond ja eripära
Etendusasutuse helimeister töötab nii siseruumides (nt stuudio, teatrisaal, kontserdisaal) kui vabas õhus. Tema töö on vahelduva iseloomuga ja muutuva graafikuga, esineb töötamist õhtustel aegadel ja nädalavahetustel.
A.4 Töövahendid
Etendusasutuse helindaja kasutab oma töös salvestus- ja helindusseadmeid ning sobivat tarkvara.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Töötamisel helimeistrina on olulised muusikaline kuulmine, loovus, koostöövalmidus, analüüsivõime, pingetaluvus, vastutustunne, tulemusele orienteeritus ja enesekehtestamine. Takistuseks võivad olla kuulmiskahjustused.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Etendusasutuse helimeister, tase 5 on tavaliselt keskharidusega, kutsealane kompetentsus on omandatud töö käigus.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Helindaja, helimeister, helitehnik, helioperaator, helirežissöör, helirežissööri assistent.

B-osa
KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Selle kutse taotlemisel tuleb tõendada kõik kompetentsid.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Helindamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1. tagab lavastuse helitehnilise valmiduse vastavalt helitehnilisele plaanile (vt lisa 1 Kutsestandardis kasutatud terminid), arvestades mängukoha iseärasusi; kohandab plaani vastavalt mängukohale; juhendab helindajaid helitehnilise valmiduse tagamisel; 2. tegutseb vastavalt etteantud helirežii juhistele; juhendab helindajaid helirežii lugemisel; 3. koostab ja projekteerib helitehnilise plaani, lähtudes lavastuse tehnilistest vajadustest; valib sobivate tehniliste näitajatega helitehnika, arvestades ettekande koha akustilisi ja tehnilisi omadusi; planeerib helindamise ajakava, meeskonna koosseisu ja transpordi kasutamise; 4. installeerib ja deinstalleerib helitehnika vastavalt helitehnilisele plaanile, arvestades etenduskoha iseärasusi; valmistab ette ja häälestab helisüsteemi vastavalt lavastuse iseloomule; juhendab tehnilisi töötajaid, tagamaks helitehnika korrektse ja ohutu installeerimise; 5. kooskõlastab heliproovi aja ja kestvuse; viib läbi heliproovi, tagamaks heliplaani ja helirežii toimimise; juhendab helindajaid heliproovi läbiviimisel; 6. helindab ettekande, arvestades mängukoha iseärasusi, heliproovis kavandatut, heliplaani ja helirežiid; lahendab tekkinud probleemid; juhendab helindajaid ettekande helindamisel.	
B.2.2 Salvestus ja salvestise järeltöötlus	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1. tutvub salvestatava materjaliga, koostab salvestusplaani; valib ja valmistab ette salvestamiseks sobiva ruumi ja helitehnika; korraldab osapoolte plaanijärgse kaasamise; juhendab salvestusplaani koostamist ja salvestuse ettevalmistust; 2. salvestab materjali, hinnates ühtlasi materjali kvaliteeti; annab esitajale juhiseid materjali paremaks esituseks; jälgib partituuri ja tuvastab kõrvalekalded muusikalisest algmaterjalist; juhendab salvestamist; 3. töötleb ja lõppviimistleb materjali vastavalt selle iseärasustele, arvestades materjali kasutuseesmärki; hindab lõpptulemuse kvaliteeti; juhendab salvestise töötlemist ja lõppviimistlust.	

B.2.3 Juhtimine ja juhendamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1. algatab ja käivitab tegevusi, juhib ja kontrollib nende kulgu ja tulemuste suunas tegutsemist; langetab asjakohaseid otsuseid; 2. annab tegutsemiseks selged juhised, võtab vastutuse enda ja meeskonna tegevuse eest; motiveerib ja innustab teisi; kaasab, delegeerib töö ning annab teistele ülesandeid; annab õigeaegset ja asjakohast tagasisidet; loob võimalused tööks sobivate hoiakute kujunemiseks ja teiste arenguks; 3. valib ja seab prioriteete, lähtudes eesmärkidest; kavandab tegevused ja korraldab ressursside leidmise; jälgib protsesside toimimist, analüüsib olukorda ja tulemusi, vajadusel sekkub ja kavandab muudatused õigeaegselt; 4. planeerib ja korraldab asjaajamist, lähtudes organisatsiooni juhistest ja teistest regulatsioonidest; koostab juhiseid ning kontrollib nende täitmist.	
Hindamismeetod(id): kirjalik või suuline test ja/või praktiline töö.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.4 Etendusasutuse helimeister, tase 5 kutset läbiv kompetents	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1. kasutab töös eesti keelt tasemel B2 ja inglise keelt tasemel A2 (vt lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused); 2. kasutab oma töös digioskuste osaoskusi Info haldamine, Suhtlemine digikeskkondades, Sisuloome ja Turvalisus (vt lisa 3 Digioskused) ning töös kasutatavaid helitöötlusprogramme; 3. säilitab ja arendab oma kutseoskusi; hoiab end kursis erialase terminoloogiaga, kasutab seda korrektselt; hoiab end kursis tehnoloogiliste muutustega; jagab ja vahetab erialast informatsiooni; 4. hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse võimalusi; valib sobiva ettevõtlusvormi; kujundab sihtgrupist lähtudes toote ja/või teenuse ning selle hinna; organiseerib oma toodete ja/või teenuste esitluse ning müügi, arvestades nõudlust, võimalusi, tasuvust jm; 5. on täpne ja kasutab ressursse (nt aeg, töövahendid) efektiivselt ning jälgib ja kontrollib tööprotsessi jooksul tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist; 6. järgib oma töös kutsealaga seonduvaid õigusakte, sh autoriõiguse seadust; kontrollib tööga seotud õigusaktide järgimist; 7. järgib oma töös ohutusnõudeid; kontrollib ohutusnõuete täitmist; 8. loob kolleegidega head suhted; valib asjakohase käitumis- ja väljendusviisi; suhtleb edukalt erineva positsiooni, kultuuritausta ja maailmavaatega inimestega; hindab adekvaatselt suhtlemispartnerit ja -situatsiooni; väljendab oma seisukoha kindlalt ja hinnanguvabalt, aktsepteerib enese ja teiste vajadusi; reageerib ootamatutele olukordadele adekvaatselt; riietub vastavalt töö iseloomule; 9. töötab tõhusalt meeskonnas ja selle huvides ning kohandub meeskonnaga, juhib meeskonda; arvestab teistega ja täidab oma rolli meeskonnas.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	

C-osa
ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-18042018-1.5/1k
2. Kutsestandardi koostajad	Tauno Makke, Eesti Teatri Tehniliste Töötajate Ühendus, Eesti Draamateater Arbo Maran, Tallinna Linnateater Haar Tammik, Tallinna Linnateater Mait Visnapuu, SA NUKU, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu

4. Kutsenõukogu otsuse number	11
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	25.04.2018
6. Kutsestandard kehtib kuni	18.04.2023
7. Kutsestandardi versiooni number	1
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3521 Audiovisuaal- ja ringhäälingutehnikud
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Sound technician, level 5
C.3 Lisad	
Lisa 1 Kutsestandardis kasutatud terminid	
Lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 3 Digioskused	